

ZPRAVODAJ 2022

MIMOŘÁDNÉ VYDÁNÍ KLUBOVÉHO ČASOPISU

www.skalnicky-plzen.cz

Milí skalničkáři,

je přede mnou úkol napsat úvodník k tomuto zpravodaji. Při psaní textu, při rozmluvě s člověkem, se vždy snažím zvednout druhému náladu, naladit optimistickou notu a roztančit vějířky smíchu kolem očí. V současné době se mi ale taková slova těžko hledají. Covid nás oslabuje, přátelé se bojí o svůj život, na zahradě má místo jezírka vyrůst jídelna. Dostáváme jednu ranu za druhou. Nejen klub zadržuje marnou slzu v oku. Tak alespoň hledám slova, která pohladí, uklidní, a my se opět odrazíme ode dna s plnou energií, budeme se navštěvovat a nebudeme se nebát promluvit zblízka i zdaleka se sousedem. A tak chodím po zahradě a očima hledám uklidnění, které mi přináší. Projdu lesem a nosem natahuji jeho vůni, opřu se o strom a přijímám jeho sílu. A znovu cítím, že bude dobře a vše, čemu jsme věřili a co jsme budovali, bude zachováno nejenom pro nás, ale i pro naše děti.

Za klub Jana Cibulková

Nakupujeme na zájezdu

U pana Řeháčka

» Důležité kontakty

Předseda:

Lumerding Karel, tel.: 737 184 462,
e-mail: lumeka@seznam.cz

Místopředseda:

Liška Petr, tel.: 723 989 612 ,
e-mail: fox.pet@seznam.cz

Jednatelka:

Stezková Blažena, tel.: 724 960 793,
e-mail: badulas@centrum.cz

» Plánované výstavy:

Výstava „Jaro v Alpinu 2023“

4. 5. 2023 – 12. 5. 2023

13. 5. 2023 probíhá ještě prodej

Děkujeme Komisi životního prostředí Rady města Plzně, která nám umožnila zpravodaj vydat.

Vydal Alpinum klub Plzeň v roce 2022 jako neprodejný výtisk v počtu 1000 ks.

Redakční tým: Jana Cibulková, Ing. Zuzana Huclová, Petr Liška, Ing. Bohumila Plocarová

Tisk: MK.tisk – Miroslav Kratochvíl, grafická úprava a sazba: Daniel Boček

Visuté alpinum karlovarské

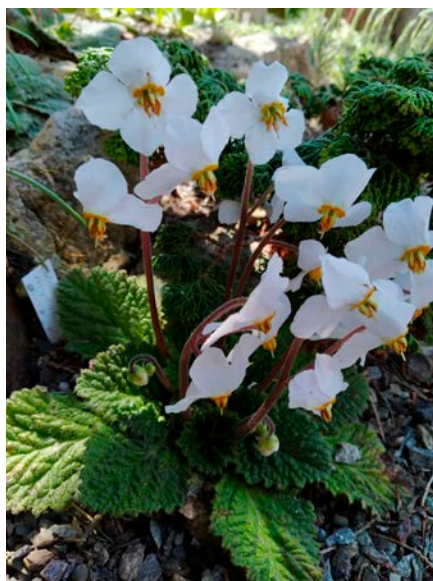
Text: Zuzana Huclová

Foto: Božena Bařtípánová

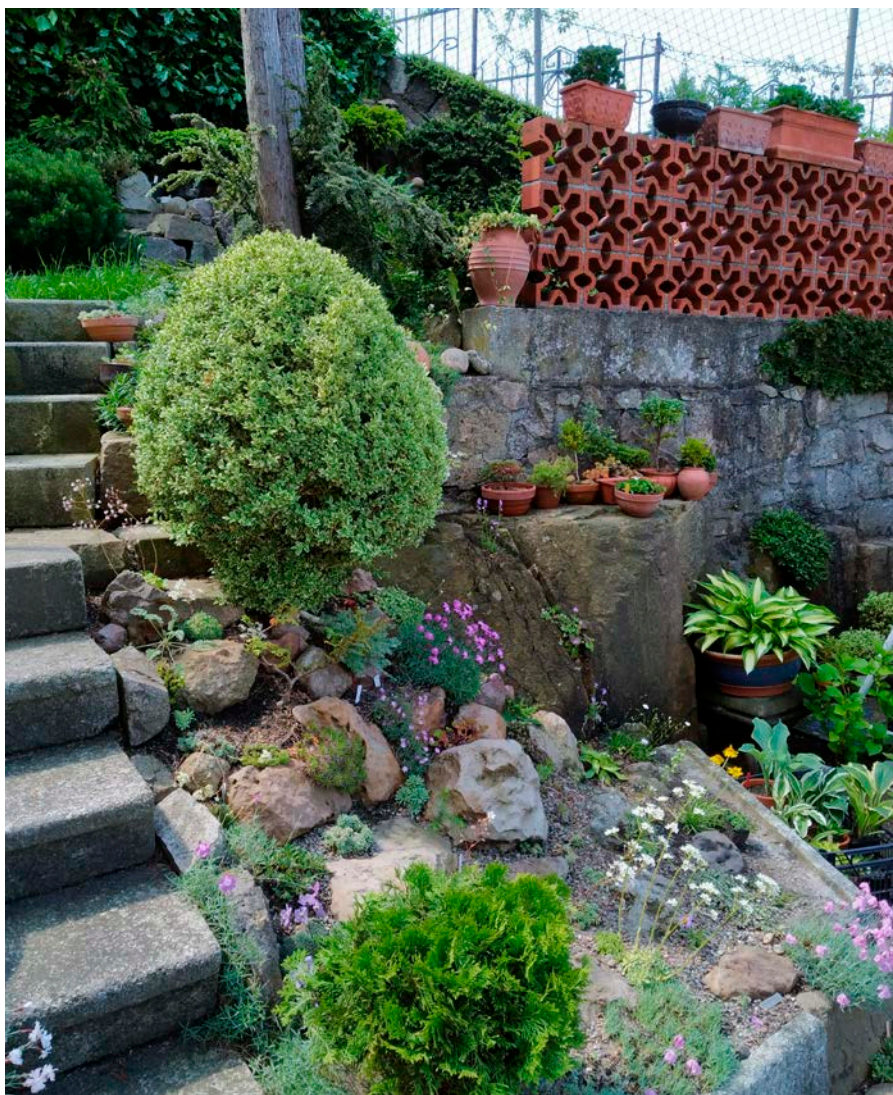
V letošním Zpravodaji bych se ráda podělila o jeden skalničkářský zážitek z předloňského výletu do Karlových Varů. O kráse tamních kolonád, nápaditých zahradních výsadeb a přívětivých lázeňských parků netřeba podrobně psát, mezi čtenáři není jistě nikdo, kdo by naše nejznámější lázně alespoň jednou nenavštívil.

Já jsem se jednoho letního dne do Varů vydala se záměrem okouknout soukromé alpinum vybudované koncem 70. let minulého století a do dnešních dní s láskou opěčovávané manželi B. Skutečnost předčila mé očekávání.

Nejprve jsme zdolali (autem) několik serpentín, jež nás vynesly vysoko nad údolí říčky Teplé protékající centrem města. Odtud jsme (už pěšky) sestupovali poměrně strmým úbočím obklopeným po obou stranách výstavnými lázeňskými vilami a penziony zpět směrem k městu. Pečlivě udržované za-

Ramonda pyrenaica f. felsenteller

Alpinum – celkový pohled

hrady kolem budov byly právě v plném květu. Zhruba v půlce úbočí jsme došli k cíli naší výpravy, který jsem následně pojmenovala „visuté alpinum karlovarské“.

Nenápadná železná branka zasazená mezi dvěma budovami a za ní strmé schůdky zahýbající po pár metrech neznámo kam. Byla jsem docela napjatá, co asi za dalším rohem čeká. Skutečnost

předčila moje očekávání. Po zdolání všech schodů a zákrut jsem se nestačila divit, co dokáže lidská vynalézavost a vytrvalost vytvořit na nepatrném kousku strmé skály. Předem mnou se do výšky zvedalo několik stupňovitých terásek a na nich – **ALPINUM**. Než jsem se ale pustila do prohlížení všech rostlinek, které moje průvodkyně ve svém alpinu pěstuje, nedalo mi, abych se dlouze

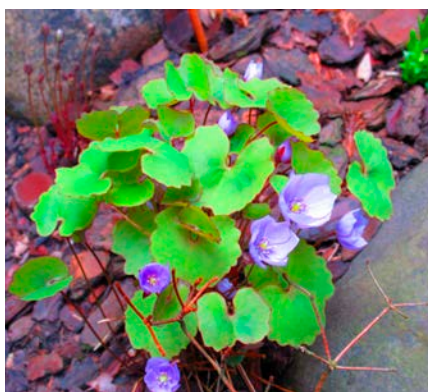
nekočala nádherným a zcela neotřelým pohledem na Karlovy Vary. Právě kombinace výhledů na lázeňské město s krásnými rostlinkami rostoucími na pečlivě udržovaných teráskách činí totiž *genius loci* tohoto místa neopakovatelným.

Možnost obdivovat historickou část města jsem nakonec měla již cestou k alpinu: v údolí pode mnou se rozkládaly Vřídelní kolonáda (v té době procházející rekonstrukcí), část Tržní kolonády a Zámecká věž, nad Vřídlem se tyčil barokní kostel sv. Máří Magdaleny, podél obou břehů řeky historické lázeňské domy na Staré a Nové Louce a novobarokní budova Městského divadla. Ve vzdáleném ohybu řeky byl k zahlédnutí i hotel PUPP a nalevo ve svahu probleskoval majestátní Imperial. Výhledu napravo dominovaly obrysy hotelu Thermal obklopené bujnou zelení a v prostoru mezi ním a mým stanovištěm se rozkládala Zítkova kolonáda. Vše ohrámováno zelenou kulisou protilehlého úbočí, kde se daly pouze tušit vyhlídka Karla IV., rozhledna Diana, vyhlídka Petra Velikého a Jelení skok. Jedním slovem – návštěvník alpina je v každé roční době odměněn nejen pohledem na nepřeborné množství skalniček, ale i romantickými výhledy na město, jež nikdy nezevšední.

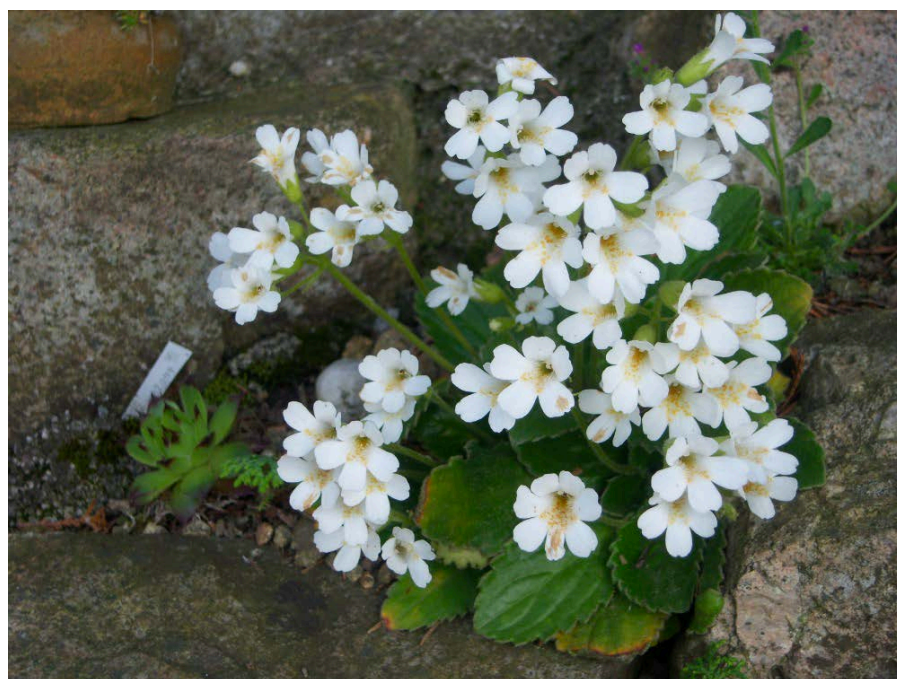
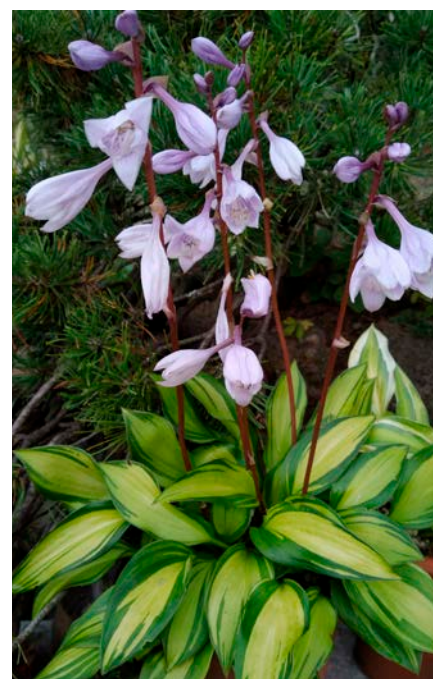
O tvůrkyni tohoto alpina je mezi skalničkáři známo, že své vášni holduje

Budování alpina

Jeffersonia dubia

dlouho a úspěšně. Její současnou hlavní specializací je zejména *hosta* (bohyška), *hepatica* (jaterník), *dianthus* (hvozdík) a *hydrangea* (hortenzie). Na teráskách mají rostliny výborné podmínky k životu a to i díky jihozápadní orientaci pozemku. Každá je vsazena ve vlastním „políčku“ a opatřena popiskem, takže i neznámkovi je hned jasné, o jakou rostlinku se jedná. V době mé návštěvy už bylo bohužel po odkvetu jaterníků i dalších posílů jara, zejména cyclamenů, krokusů, sněženek, bledulí, ramondií atp. Mohla jsem

*Haberlea rhodopensis**Hosta sp.*

Hosty v květináčích

den daroval první rostlinku (velký odkopek *Hebe 'Youngii'*), jiný pomohl při zavedení vody, další poskytl elektrickou přípojku. Vznikla tak dlouholetá přátelství, jež tehdy v nemalé míře přispěla k dobré atmosféře místa. Ale jak čas běžel, mnohé se prý v tomto směru změnilo.

Co napsat na závěr: přeji B.B., této alpínkářce tělem i duší, aby ji vášně pro krásné rostlinky ještě dlouho neopouštěla a jak ona, tak rodina i všichni její přátelé, zejména alpínkáři, mohli i dále z jejího díla čerpat radost a uspokojení. A v neposlední řadě aby měla i v budoucnu štěstí na takové lidi v širším okolí, kteří při svém rozhodování dokáží ocenit krásno a podpořit dlouholeté úsilí třeba tak, že za únosných podmínek umožní další existenci visutého alpína karlovarského. Neboť které město je má?

však obdivovat desítky druhů host a hostiček zabarvených od světlé žluto zelené až po tmavou šedo modrou. Upoutávaly nejen barvou a různou velikostí listů, ale i svým tvarem a roztodivným žiháním. Zaujaly mě zejména skalkové minihosty hodící se nejen na alpína, ale i do sestav v korytech a květináčích. V době mé návštěvy právě rozkvétaly četné hortenzie, které na teráskách též výborně prosperují.

Nelze nezmínit příjemný prostor určený k posezení. Právě zde majitelka ráda odpočívá, pozoruje své království a užívá si kouzelný výhled na město. Já jsem tu vyslechla příběh o vzniku jejího alpína: v roce 1976 objevila přímo nad centrem města u chátrajícího domu bezprizorní zcela zanedbanou skalnatou stráňku. Ta ji i její rodinu zaujala natolik, že si stráňku od města pronajali a postupně přeměnili na alpínium. Obnášelo to desítky hodin mravenčí práce všech členů rodiny: zbavení pozemku smetí, rekonstrukce opěrných zídek a vybudování terásek, nanašení vhodné zeminy a materiálu na skalky, zavedení vody atd. Až poté se mohlo přistoupit k postupné výsadbě alpínek, keřů a dokonce i několika dnes již vzrostlých jehličnanů, jež svým stínem přispívají k dobré prosperitě všech stínomilných rostlin. Prý i sousedé, kteří zprvu nevěřícně kroutili hlavou a netušili, co na tom smetišti ti lidé tak usilovně tvoří, postupně přispěli dobrým skutkem: je-

Saxifraga longifolia

Původní dřeviny na zahradě gymnázia na Mikulášském náměstí v Plzni

Text a foto: Jiří Berkovec

Co jsou to původní dřeviny? Mnohé zahradnické obchody mají v nabídce „ekologické“ původní keře, ale jejich označení je nepřesné. Keř je určité individuum, druh keře je množina příbuzných a pravidla velmi podobných jedinců definovaných taxonomickým popisem druhu. Každý druh keře je někde původní, proto, mluvíme-li o původu, musíme také určit oblast, kterou se zabýváme. Nabízí-li zahradnictví původní keře, zkratkovitě říká, že nabízí keře, jejichž druhy se původně (tj. bez přičinění lidské kultury) vyskytovaly v daném místě (asi na území České republiky). Ekologické jsou proto, že vazba mezi původními dřevinami a původní faunou je těsnější. Tento článek se ale nezabývá původními druhy dřevin, ale původními dřevinami, které byly vysazeny na původní zahradu v době před její úpravou do podoby výstavního areálu alpínek.

Ještě se však vraťme k původním druhům dřevin. V prostoru Mikulášského náměstí původně rostly dubohabrové lesy obdobné struktury jako je dnešní třistaletá dubohabřina v přírodní rezervaci Zábělá. V letech 1406 až 1410 byl v blízkosti města Plzně postaven kostel sv. Mikuláše, v té době již pravděpodobně z původního lesa nezbylo nic, protože spotřeba dřeva obyvatelstvem města (otop, vaření) byla značná, a žádný les v blízkosti středověkých měst neobstál. Záhy vznikl okolo kostela Mikulášský hřbitov a podle něj se jmenuje k němu přiléhající Mikulášská třída a Mikulášské náměstí. Prakticky uprostřed Mikulášského náměstí byla v roce 1914 dokončena stavba gymnázia a v jejím areálu zřízena zahrada.

Na zahradě byl původně založen ovocný sad, který byl asi později doplněn výsadbou dalších dřevin, z nichž některé

rostou dodnes v partiích u plotu. Zbytky sadu, s výjimkou moruše bílé, byly vykáčeny v první polovině roku 1978 v souvislosti s úpravou zahrady pro potřeby plzeňských alpínek (tehdy ZO ČOZS Alpínky Plzeň, nyní Alpinum klub Plzeň) a zejména s přípravou zahrady na 1. celosvazovou výstavu skalniček. Od té doby se v areálu gymnázia pravidelně konají výstavy alpínek.

Přesná historie dřevin z původní výsadby není známa, ale jistě byly vysazeny po roce 1914. S výjimkou šeríku, který je z původních dřevin asi nejmladší, zůstaly zachovány ne běžně pěstované druhy, a proto jim je věnován tento článek a plán se zákresem jejich polohy v zahradě.

Buk lesní (*Fagus sylvatica*) 'Purpurea'

je velký strom u jihovýchodního plotu, obvod kmene 145 cm.

Buk lesní je původně nejrozšířenější stredo-eurospáská dřevina, až v posledních staletích je vytlačována kulturami smrku. Přírodní lesy na běžných stanovištích (nevysychavá, nezamokřená, s dostatkem živin) jsou stinné bučiny s minimální příměsí jiných druhů dřevin. Přírodní typy buku se v sadovnických úpravách hodí jen do rozlehlých zahrad a parků. V zahradě na Mikulášském náměstí je pěstován kultivar 'Purpurea', který roste pomaleji a vyznačuje se purpurovým zbarvením listů.

Purpurová mutace buku není výsledkem cíleného šlechtění, a proto byla popsána jako *Fagus sylvatica* f. *purpurea* (Aiton) Dippel, což je dnes neplatné jméno, a tato mutace se označuje jako kultivar 'Purpurea'. Poprvé byla mutace zaznamenána v roce 1690 v lese „Possenwald“ u města Sondershausen v Německu. Předpokládá se, že asi 99 %

všech červenolistých buku na světě jsou potomci tohoto buku. V nabídkových katalozích školek je znám od roku 1820.

Původní červenolistá mutace dává klíčivá semena a v potomstvech se vyskytují jedinci s vybarvením listů od zelených až po purpurové. Z tohoto výchozího typu byla vyšlechtěna řada kultivarů s panašovanými nebo vystřihávanými listy nebo s převislými nebo kroucenými větvemi a zakrňelým vzrůstem. Některé tyto kultivary rostou i v nové výsadbě areálu zahrady.

Původní botanický druh buk lesní dobře snáší okus zvěří, z čehož vyplývá, že snáší i sestřih a lze i kultivary použít do živých plotů. Navíc malé buky shazují část listů až na jaře, takže bukový živý plot tvoří zástěnu i v zimě.

Dřín jarní (*Cornus mas* L.)

roste jako dvojkmen u skupiny rododendronů u jihovýchodního plotu, obvod kmenů 53 cm.

Dřín se přirozeně vyskytuje v podrostu řídkých lesů na vápencových sutích nebo skalách, například v Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko. O dřínu pěstovaném na zahradě nejsou k dispozici žádné informace, jen víme, že zde roste a má nezvykle tmavočervené až černé plody. Možná se jedná o nějaký jedlý kultivar nebo snad i jiný druh dřínu. Dřín v poslední době patří mezi módní netradiční ovocné dřeviny. Plody dřínu jsou peckovité, mají šťavnatou kyselou dužninu, dají se použít k přímé konzumaci, ale hlavně na výrobu marmelád a sirupů. Mají vysoký obsah vitamínu C a pektinu. Sušenou dužninu lze použít na způsob šípkového čaje a mletou sušenou dužninu jako koření „pod maso“.

Jinan dvoulaločný (*Ginkgo biloba* L.)

roste u jihovýchodního plotu mezi plotem a kolkvicií krásnou, obvod kmene 86 cm.

Jinan je známý druh svojí jedinečností, jeho blízcí příbuzní byli současníci druhohorních dinosaurů. Jako jediný druh oddělení *Ginkgoophyta*, třídy *Ginkgoopsida*, řádu *Ginkgoales*, čeledi *Ginkgoaceae* a rodu *Ginkgo* přežil do dnešních dnů. Někdy se uvádí, že je to jediný „listnatý“ jehličnan, ale to není správné. Jehličnany patří do jiné větve fylogene-

tického stromu, do oddělení *Pinophyta*. Je ale pravda, že má vývojově blíže k jehličnanům než k moderním rostlinám z oddělení *Magnoliophyta*, kam patří všechny listnaté stromy.

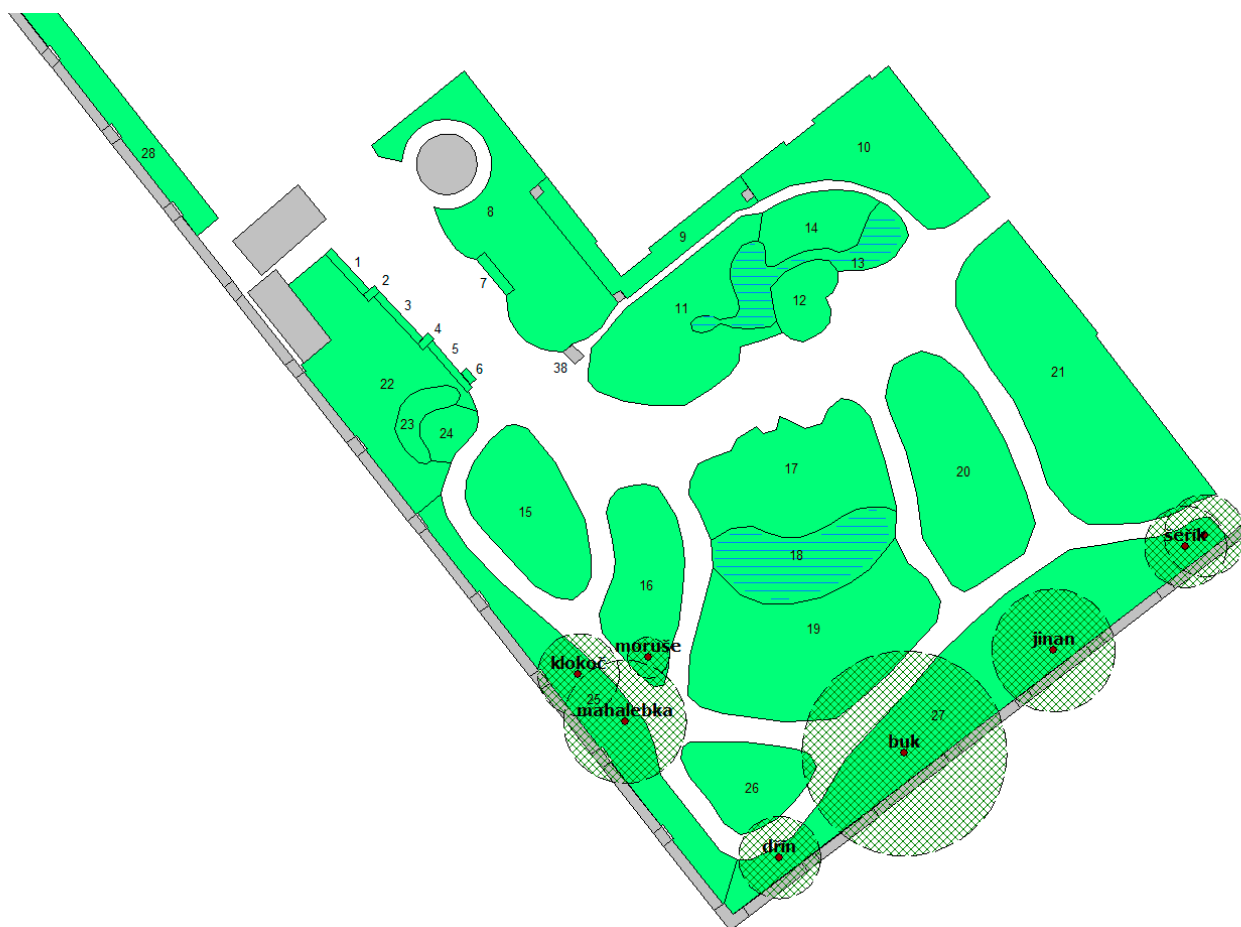
V přírodě roste v čínských listnatých lesích hor Tchien-mu-šan v nadmořské výšce 300–1100 m. Do Evropy byl dovezen v roce 1730, do Čech v roce 1804 (možná dříve, to však není doloženo). V Číně, Koreji a Japonsku je pěstován od nepaměti a používán v tradičním léčení. Listy jinanu obsahují alkaloidy stimulační krevní oběh.

Jinan je velký strom vhodný jen do vět-

ších parků, ale existují i zakrnělé kultivary použitelné do malých zahrad. Kromě starého přírodního druhu jinanu roste na zahradě v části „kout s jinany“ několik menších kultivarů. Pěstuje se též jako bonsaj, kde zaujme svými podivnými listy s vějířovitou žilnatinou.

Klokoč zpeřený (*Staphylea pinnata* L.)

roste u jihozápadního plotu jako trojkmen o obvodech kmínků 30, 25 a 15 cm.

Zahrada gymnázia v Plzni na Mikulášském náměstí

Poloha původních dřevin

Sektory zahrady

1–7	miniskalky v korytech	15	cedry	23	pěnovcová skalka
8	u studny	16	lesní balvanitá suť	24	mokřina
9	treláže	17	buližníková skalka	25	u jihozápadního plotu
10	kout s jinany	18	jezíčko	26	rododendrony
11	čedičová skalka	19	za jezírkem	27	u jihovýchodního plotu
12	zavináč	20	hajničky	28	záhon „Dědictví českých zahradníků“
13	kaskáda jezírek	21	pod borovicí černou		
14	písečina	22	u kompostu		

Mahalebka

Původní výskyt je na Kavkaze, v Malé Asii a teplých částech Evropy. Vyskytuje se v keřovém patře listnatých, zejména vápnomilných lesích. V Česku se přirozeně vyskytuje pouze na jižní Moravě, je chráněn jako ohrožený druh. Často se pěstoval v klášterních nebo zámeckých zahradách (např. Březina) nebo u vesnických chalup (např. Selský dvůr v Plzni-Bolevo č.p. 1) kvůli semenům. Semena jsou uzavřena v nápadných nafouklých tobolkách, jsou světle hnědá, velmi tvrdá a lesklá. Semena jsou sice jedlá, ale jejich hlavním užitkem bylo jejich použití jako korálek do ozdobných předmětů a zejména do růženců (klokočí).

Keř roste velmi pomalu a již při velikosti 1 m kvete a plodí, bílé květy i převislé světle zelené tobolky jsou ozdobné. Soliterně pěstované keře mají mnoho kmenů v kyticovitém tvaru, dorostou až do výšky 5 m.

Mahalebka obecná (*Prunus mahaleb* L.)

roste jako malý strom s křivolakým kmenem u jihozápadního plotu, obvod kmene 108 cm.

V přírodě se vyskytuje na hranici lesní a stepní zóny od Středomoří až po Střední Asii, ale předpokládá se, že původní byla jen na Pyrenejském poloostrově, odkud se pěstováním a zplaňováním

rozšířila dále na východ. V Čechách zplaňuje například v okolí Prahy, upřednostňuje vápencové skály. V Osmanské říši se pěstovala pro semena, která se používala jako koření s hořkomandlovou vůní. Prášek ze semen se používal a asi stále používá při pečení sladkého muslimského chleba. Z dob Osmanské říše pochází její někdy používané označení turecká višně.

Plody jsou tmavě červené peckovice, které lze využít pro přípravu ovocných vín nebo likérů s mandlovou vůní. Kůra, dřevo a semena obsahují kumarin, což je

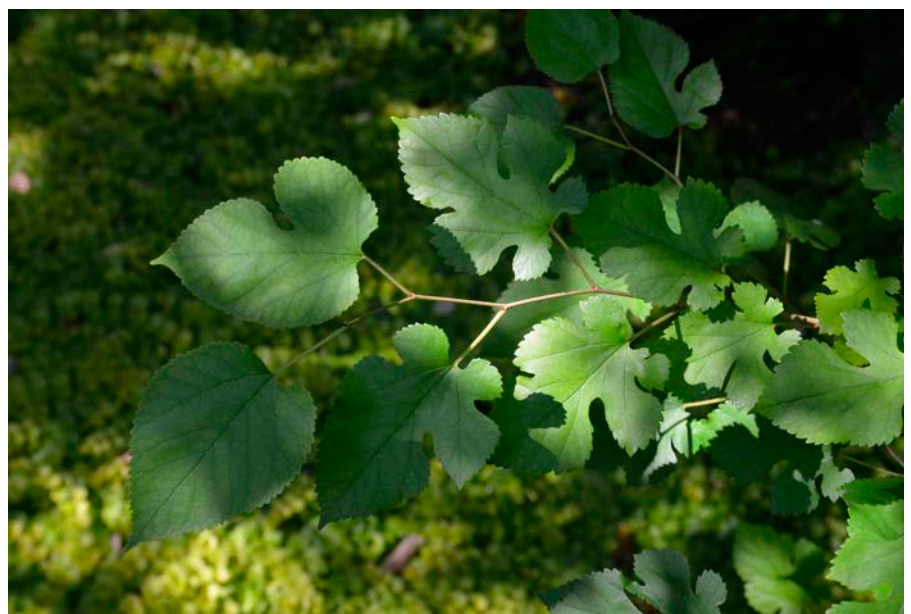
léčivá droga, ale pro rostlinu má obranný význam: odpuzuje býložravce. Kumarin má příjemnou sladkou skořicovou vůni, ale hořkou chuť a navíc potlačuje chuť k jídlu. Nechutenství by populaci býložravců oslabovalo, proto je u nich vyvinut pud vyhýbat se spásání větvěk mahalebky, které mají pro zvěř nepříjemnou chuť.

Mahalebka má drobné, sytě zelené a tuhé listy, to je adaptace k letnímu suchu. V době letního přísušku strom omezí transpiraci na minimum, ale listy neshodí, aby zůstaly připraveny pro oživení asimilace s přicházející podzimní vláhou. Listy shodí později až z důvodu chladu.

Od základního botanického druhu mahalebky, který roste na zahradě, je odvozeno více kultivarů s barevnými listy, žlutými plody nebo převislými větvemi. Tyto kultivary mohou být zajímavým doplňkem zahrady, lze je udržovat stříháním v zakrslé podobě, mohou se pěstovat v nádobě (bonsaj), jsou mrazuvzdorné, snášejí sucho a na živiny nejsou náročné. Keř je ozdobený květy, které navíc příjemně vanilkovomandlově voní, a plody, které lze i zužitkovat.

Moruše bílá (*Morus alba* L.)

jsou tři výmladky vyrůstající z pařezu v části zahrady označované jako lesní balvanitá suť. Tento jedinec neroste po obvodu zahrady, jako ostatní dřeviny

Moruše, dvojí tvar listů

z původní výsadby, ale v prostoru bývalého ovocného sadu. Lze předpokládat, že nejdříve byl založen sad, asi brzy po roce 1914. Součástí ovocného sadu byla i tato moruše, a proto je tento jedinec pravděpodobně nejstarší dřevinou na zahradě. Při likvidaci sadu v roce 1978 byla moruše zachována, ale později její nadzemní část uschla a bylo pokácena. Z kořenů pařezu vyrůstaly pouze výmladky, které byly nejdříve ostříhávány jako nežádoucí plevel, až v roce 2019 zůstaly neostříhány a do roku 2021 vyhnaly do výšky 4 m.

Původní divoké populace moruší byly keře nebo stromy 3–10 m vysoké, které rostly endemité pouze v Číně. Moruše se pěstovaly již ve starověké Číně jako potrava pro housenky bource morušového, pro plody, které se používaly v tradiční čínské medicíně a také kvůli pevným vláknům obsaženým v lýku. Pěstováním se moruše rozšířila do celého světa. V subtropích zplaňuje a šíří se jako invazní dřevina. Moruše je teplomilná dřevina, patří spolu s fikovníkem, peprovníkem, chlebovníkem aj. do čeledi převážně tropických dřevin. Pěstováním se moruše šířila i do studenějšího pásma a výběrem odolných jedinců vznikly mrazuodolné kultivary. V tomto ohledu je jedinec rostoucí na zahradě unikátní,

neboť zde roste již asi 100 let v místě, kde teploty klesaly k -27°C .

Listy jsou hladké, lesklé a dvojího tvaru: menší listy jsou srdčité, velké listy dlanitě laločnaté. Květenství jsou nenápadně jehnědá, oddělené samčí a samičí. Plodnost je asi 2 cm dlouhé, podobné bílé ostružině. Plody dozrávají postupně od května do srpna, intenzivně ananasově voní, ale chuť je mdlá jako u jiného tropického ovoce. Plodům jsou připisovány účinky proti vysokému tlaku, vysoké koncentraci tuků, cukrů a proti rakovině. Kůra kořenů moruše obsahuje kuwanon, což je látka s antibakteriálními účinky zejména proti bakterii *Streptococcus mutans*, která způsobuje zubní kaz. Plody mají v kuchyni stejné využití jako ostružiny, navíc se také suší jako rozinky.

Moruše se na území dnešní České republiky pěstovala kvůli produkci hedvábí od 17. století až do roku 1963, kdy s nástupem syntetických vláken toto odvětví zaniklo.

V sadovnických úpravách se mohou stromy použít do alejí, ale jen v teplejších oblastech. Dřevina snáší sestřih, snadno obráží s vysokým růstovým potenciálem, takže se může uplatnit i v objemnějších živých plotech.

Šeřík obecný (*Syringa vulgaris* L.)

Dva stromky neznámých kultivarů rostou u budovy u jihovýchodního plotu, větší z nich má obvod kmene 56 cm.

Původní populace šeříků rostly na Balkáně a v Malé Asii, kde se vyskytují na výslunných sutích. Šíří se vegetativně kořenovými výmladky a také generativně okřídlenými semeny. První kulturní rostlina byla do Evropy (do Vídně) dovezena v roce 1566 z Osmanské říše. Šeřík na vhodných místech zplaňuje a vytváří husté porosty keřů. Zvěř šeřík nespásá, protože jeho plody, kůra, listy a kořeny obsahují látku syringin, která při styku s pokožkou nebo sliznicí způsobuje alergickou reakci. Ta ovšem působí i na lidskou pokožku a kromě toho také pyl v době květu může způsobovat zdravotní potíže. Přesto je šeřík často pěstován v zahradách právě z důvodu intenzivně vonících květů seskupených ve velkých květenstvích – latách. Nepěknou vlastností šeříku je odnožování kořenovými výmladky, které se musí soustavně tlumit. Dnes je registrováno asi 800 kultivarů šeříku s barvou květů od bílé až po fialovou.

Zájezd podzim 2021

Text a foto: Blažena Stezková

Již od začátku roku 2020 sužuje celý svět pandemie COVID-19. Samozřejmě se dotkla i činnosti v našem Alpinum klubu Plzeň. Přes léto 2021 ataka nemoci trochu polevila, a členové klubu se mohli sejít na naší výstavní zahradě, aby provedli aspoň její částečnou údržbu. Brigádníci projevíli zájem, vyjet si někam na výlet za kytičkami. A tak jsme 18. 9. nasedli do autobusu a vyrazili do přírody.

První zastávkou bylo soukromé arboretum na jihovýchod od Prahy, v Dubínách u Velkých Popovic. Toto arboretum obhospodařuje ing. Stanislav Hybler se svojí rodinou. Zahradka vznikla na zelené louce v roce 1997 na ploše půl hektaru a je zaměřena především na cedry a sekvojovce. Je to největší sbírka těchto stromů v České republice. Jen cedrů je 28 druhů a kultivarů. Ostatních taxonů rostlin je více jak 800. Jedná se o borovice, modřiny, cypřiše, tisy, magnolie, araukárie – blahočet a další stromy, keře i rostliny. Zahradka je od roku 2011 členem Unie botanických zahrad České republiky z.s..

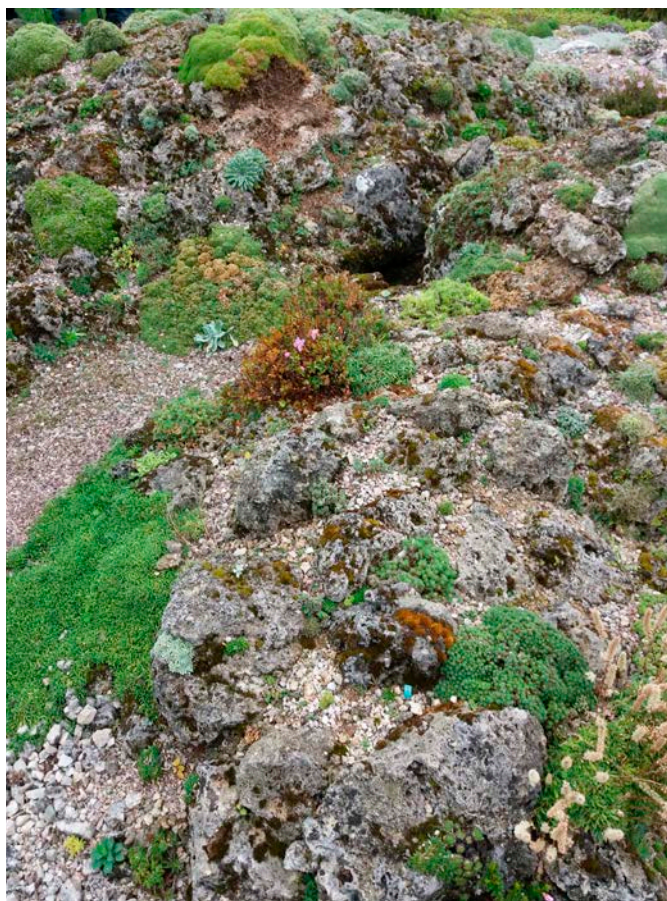
Na zahradě pana Hyblera

Araucaria

Pohled do zahrady s cedrem

Travertinová skalka u pana Řeháčka

V areálu zahrady se nachází též dva malé tropické skleníky a dva subtropické. Jsou zde umístěné i voliéry s ptáky, jako jsou papoušci, kanárci, andulky atd. Je zde soustava jezírek s vodotečí. Trvale se zde vyskytuje velké množství chráněných živočichů, jako jsou obojživelníci, plazy, ptáci a hmyz. Sortiment stromů, keřů i rostlin je průběžně doplňovaný. V roce 2021 byla tato zahrada vyhlášena jako významný krajinný prvek. Majitel arboreta, ing. Hybler, nás zahradou provedl, poutavě nám vyprávěl o její historii a zodpověděl všechny naše všetečné otázky. Zahrada působí jako oáza klidu vhodná pro odpočinek, i když si myslím, že rodina Hyblerů zde moc času na odpočinek nemá.

Další zastávkou byla návštěva alpínkářky paní Lenky Nykové v Podhořanech u Ronova. Tu jsme ještě na našich výletech nikdy nenavštívili. Podle sortimentu, který nabízela k prodeji bylo vidět, že je velká odbornice a milovnice skalniček. Rostlinky pěstuje ze semínek a na jejich uskladnění má velmi malý prostor na dvorku. Veškerý sortiment měla vzorně vyčištěný od plevele a umístěný v pařeništích. Bylo z čeho vybírat, a tak jsme se neostýchali. Skalku jsme ale u paní Nykové neviděli, možná ji má na jiném pozemku. Má ale osázená koryta a suchou zídku, která vypadá velmi zajímavě. Pozorovali jsme, že i svahy nedalekého potoka jsou osázeny skalničkami, a jsme přesvědčeni, že šlo o práci paní Nykové.

Naše poslední zastávka toho dne byla u pana Zdeňka Řeháčka v České Rybné u Žamberku. Pan Řeháček je jedním z předních odborníků na vysokohorské alpinky v naší republice. O skalničkách vydal i knížku a pravidelně přispívá svými články do pražského časopisu „Skalničky“. Má rád vysoko-

Obohacujeme svojí sbírku nákupem

Záhon ramondíř

horské rostliny a pěstuje hlavně ty vzácnější a náročnější. Spolu s manželkou se věnuje i cibulovinám, vřesovištním rostlinám, vodním rostlinám, travinám atd. Na rozlehlém pozemku u Řeháčků najdeme několik skalek. Každá je uzpůsobena květinám podle jejich přirozených požadavků v přírodě – to je v horách po celém světě, kde se vyskytují. Přestože jsou skalky nejvíce rozkvetlé na jaře, mohli jsme obdivovat i na podzim množství rozkvetlých rostlin. Pan Řeháček pěstuje rostlinky ze semínek a množí je v kamenné drti, která jim prospívá. Zde jsme si každý nakoupili hodně vzácností a teď je na nás, abychom o ně doma dobře pečovali a mohli z nich mít radost.

Den se vydařil, počasí nám přálo, autobus fungoval bez problémů, a my jsme byli s výletem spokojeni. Nabyti pěknými zážitky, získanými radami a zkušenostmi jsme si domů přivezli také nějaký ten poklad.

Fotogalerie členů

Blažena Stezková – *Rhodanthemum maresii*

Petr Sadílek

Josef Jung – *Saxifraga* 'John Byam'

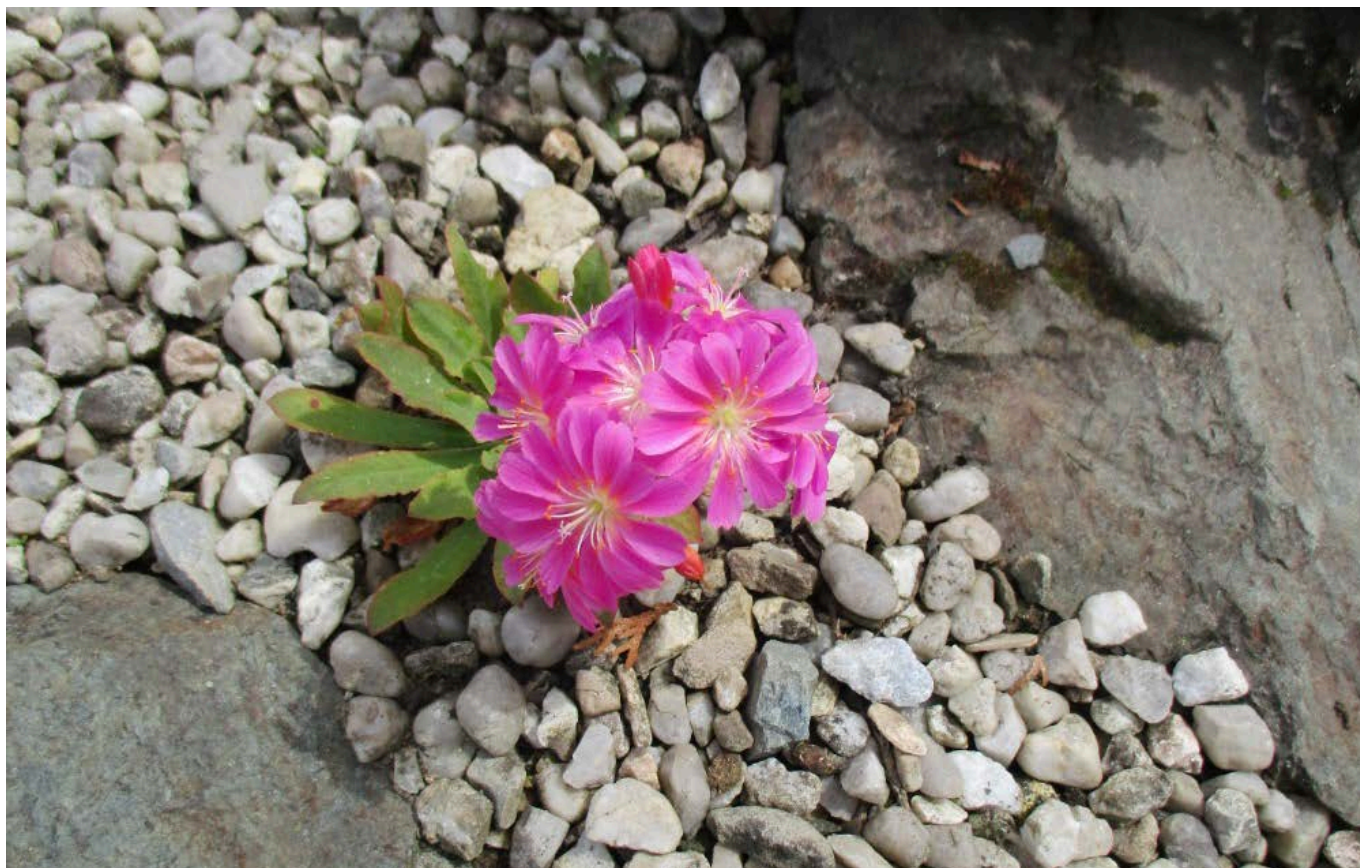
Josef Jung – *Erigeron chrysopsidis*

Josef Plocar – *Ranunculus ficaria* 'Picton's Double'

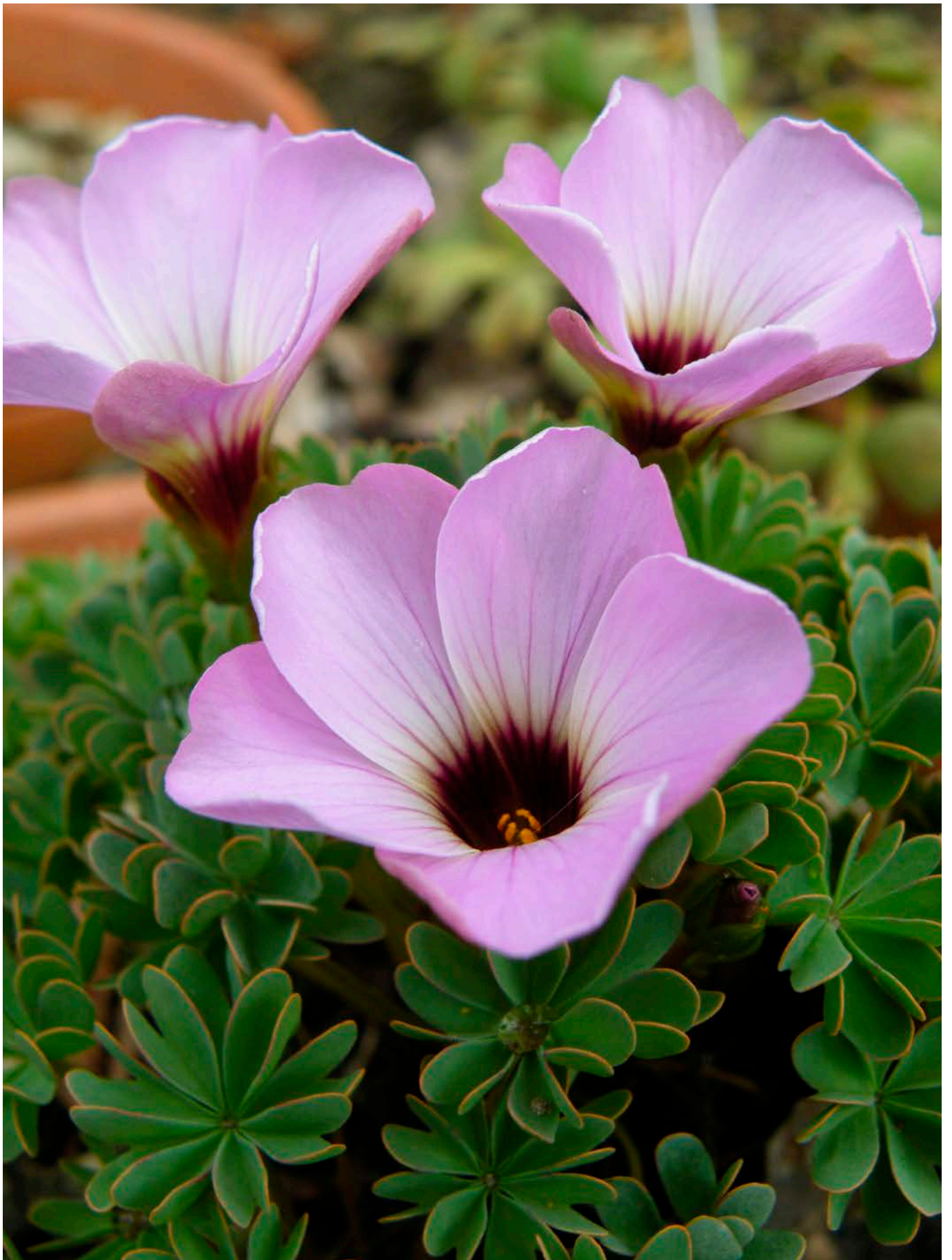
Josef Plocar – *Primula vulgaris* 'Avondale'

Petr Kubíček – *Lewisia*

Petr Kubíček – japonská zahrada

Petr Liška – *Oxalis adenophylla* 'Dark Eye'